

יא א מ"י ס"ב מ"ג
מזרח חלה טו
יב ב מ"י ט"ז פ"ב ט"ז
ד:
ג ב מ"י פ"ד מ"ג ספול
מוקדשין חלה ט:

מוקף רש"י

ליפיר לאשנתו והוא
ליהתר. אי אמרת בשלמא
מיעקר עקר ואין לו מקום
להפסיק מדו או יפר ונמלא
שואו גזיר לבעול מדו,
וק"ל (בבב"א ט' ד'הא אמי
ממלא אלף לא אמנת מינו
ג'יני, והאילו ומכל מקום כיון
הוא שפיר ואין מדו בעל
כבעול שנה לפיר לה והוא
ליפיר, הכריז לא מעיקר
בשפתו הנדר מעיקרו
ובדיון תפסיק (מזירי בבב"א
ההשאת תמות. אוחה,
הכמה שהפסיקה לשם
תפלת תמות (קטן טד).

פ"ה הרא"ש

אמר כלום אם לא הזכיר
אבר שהנשמה תלויה בו.
והכי נתיב בהתוספתא
כפי שש"י כשעור ה"ז נזיר
וכי כדו רגלי כרגל ה"ז
נזיר וזו נזירה רגלי נזירה
לא אמר כלום הר"י (ג' נזיר
ושמעה אשנתו ואמרה ואי
מיפר לה ושליו קיים שאין
נזיר תלוי בנזירה שהוא נזיר
תחילה: הריני נזירה ושפט
בעלה ואמר ואי אמי יבול
להפיר לאשנתו ומיך הר"ר אליהו
דה"פ א"כ מיעקר עקר אינו יכול
להפיר דפשיטא דקיים לה שאם לא
הראשון והתורו כולם כמבי
אל יחל דברו הוא אינו
מירא לבעול: הריני נזיר
ואת ואמרה אמן שלא אהיה
אם גם היא תרצה להיות
נזירה ואמרה אמן מיפר
שלה ושליו קיים שאין נזיר
תלוי בנזירה: הריני נזיר
ואת שלא ילך אם גם היא
רוצה להיות נזירה ואמר
אמן אינו יכול להפיר לפי
שנזיר תלוי בנזירה. אינת
פוסתא אביבית שבבר ה"פ
נזיר, וזו יהודה א"י אתה
סופנת ארבעים מן ההורה
לספן מכת מדרות מדרבנן
הכי שכיחיה לבעול עד
דברי תורה רבוס: דמכות
הנאי מכות מ' מן ההורה
אבל מכת מדרות אינו כן
אלא מכות אחרו עד שתצא
נפשו אבל הכא שפירא
כבר לא עירפיה מאם לא
הפיר לה: האשה שנזירה
בנזיר והפירשה בחמתה
בתפלת השאת ועולה
שלימים אם בשליו קיים
הב"מ תצא ותרעה עקד
הפירשה בטעות היותה. דכי
אקני לה מירי דרירין לה
אקני לה מירי ארורין לה לא אקני
לה ואם משלה קיימין
התפלת שהקנה לה אחר
ע"מ שאין לבעלה רשות
בהתפלת כדפ"י: הדיואי כמו
השאת שנתכפרו בעליה
דלמיתה אולא. ועולה
ושלימים יקרבין כיון
שהופירשו ונאכלים
השלימים ליום א' חכומר
שמי נזיר ואינו מעניין
לחם. ואפי' הפירשה ללחם
מן שחיטת השלימים
אקדשת ומיהו פרוין צריך
שבר קדש קדושת הרים
וכן אין זהו שוק טעונים
תנופה דבעי על כפי הנזיר: הווי מעות תפוסים שיחדתן לקנות בהם קרבנותיה ולא פי' מאיה מהן יקנו עולה או שלימים או
השאת יבול לנזרה לעולה
ואילו קנה בהם היתה מתה גם המעות אסור בהנאה ואין בהם מעילה (2) דכיון דלא בודקא אצלה לא קרי' בהו קדושה:
אביעא ילוי בעל מעקר עקר כמו שחכם עקד הנדר מעיקרו או מטי גיזו רבין דמפיר בלא פתח של חרטה תותך את הנדר
מעיקרו ומכילתו סכאן ולהבא דוקא: התיא נמי אישירא מירי דהווא אם אמר הריני נזיר ושפט חבירו ואמר ואני דאמרי' הותר
הראשון והתורו כלום אבל אי אמרת מינו גיזו מכאן ולהבא דוקא את נדר השנה קיים ותי' דהוה מצי למימר כגון ששתתה יין

ידי נזירה כו'. וה"ה צמתיתין אי לא ב' פי כפיו אלף פי נזיר
ושערי נזיר לא אמר כלום דלזן הנשמה תלויה בו:

בעל מעיקר קא עקר. הנדר מעיקרל כשמפיר לאשנתו והווי
כאילו לא חל מעולם כגון חכם שעוקר הנדר מעיקרו או

מינו גיזו מהפירה ואילך הוא דמתבטל
הנדר ועד הפירה היה מקויים: אי
אמרין מעיקר עקר חבירתה נמי
מישתרואי וזכירתה אסורה לפי שהיתה
הראשונה בכל דין נזירות עד הפירה
והשפיר מיתפיה צה שניה והפירה
הראשונה אינה מעולת לשניה ונתי
דלגגי חכם הוטר הנדר הראשון
הותרו כולם היינו משום דחכם עוקר
הנדר מעיקרו ונמלא כאילו לא חל
מעולם אבל בעל מעיקר בלא חרטה
אינו עוקר הנדר מעיקרו אלף מינו
גיזו וה"ה דמצי למימר דנפקא מינה
אם שמתה ציין ונטמאה וגלגלה כמזיד
ואח"כ היפר לה דלזי מעיקר עקר אינה
לוקה ואי מינו גיזו לוקה וכן לענין
כד נטמאה בשוגג ואח"כ היפר אי
מעיקר עקר לא תביח עולת העוף
ואשם ואי מינו גיזו מציאה עולת העוף
ואשם ששרי חל הנזירות עד עמה:
אלא ש"מ בעל מעיקר עקר.
ובהתרתה הוא נמוטר כמעות דלא חל
הנדר מעולם ולכן אינו מיפר דאינו
מיפר לעצמו אלף אמריס דכיון דרשאי
לפיר לאשנתו ומיך הר"ר אליהו
דה"פ א"כ מיעקר עקר אינו יכול
להפיר דפשיטא דקיים לה שאם לא
הראשון והתורו כולם כמבי
אל יחל דברו הוא אינו
מירא לבעול: הריני נזיר
ואת ואמרה אמן שלא אהיה
אם גם היא תרצה להיות
נזירה ואמרה אמן מיפר
שלה ושליו קיים שאין נזיר
תלוי בנזירה: הריני נזיר
ואת שלא ילך אם גם היא
רוצה להיות נזירה ואמר
אמן אינו יכול להפיר לפי
שנזיר תלוי בנזירה. אינת
פוסתא אביבית שבבר ה"פ
נזיר, וזו יהודה א"י אתה
סופנת ארבעים מן ההורה
לספן מכת מדרות מדרבנן
הכי שכיחיה לבעול עד
דברי תורה רבוס: דמכות
הנאי מכות מ' מן ההורה
אבל מכת מדרות אינו כן
אלא מכות אחרו עד שתצא
נפשו אבל הכא שפירא
כבר לא עירפיה מאם לא
הפיר לה: האשה שנזירה
בנזיר והפירשה בחמתה
בתפלת השאת ועולה
שלימים אם בשליו קיים
הב"מ תצא ותרעה עקד
הפירשה בטעות היותה. דכי
אקני לה מירי דרירין לה
אקני לה מירי ארורין לה לא אקני
לה ואם משלה קיימין
התפלת שהקנה לה אחר
ע"מ שאין לבעלה רשות
בהתפלת כדפ"י: הדיואי כמו
השאת שנתכפרו בעליה
דלמיתה אולא. ועולה
ושלימים יקרבין כיון
שהופירשו ונאכלים
השלימים ליום א' חכומר
שמי נזיר ואינו מעניין
לחם. ואפי' הפירשה ללחם
מן שחיטת השלימים
אקדשת ומיהו פרוין צריך
שבר קדש קדושת הרים
וכן אין זהו שוק טעונים
תנופה דבעי על כפי הנזיר: הווי מעות תפוסים שיחדתן לקנות בהם קרבנותיה ולא פי' מאיה מהן יקנו עולה או שלימים או
השאת יבול לנזרה לעולה
ואילו קנה בהם היתה מתה גם המעות אסור בהנאה ואין בהם מעילה (2) דכיון דלא בודקא אצלה לא קרי' בהו קדושה:
אביעא ילוי בעל מעקר עקר כמו שחכם עקד הנדר מעיקרו או מטי גיזו רבין דמפיר בלא פתח של חרטה תותך את הנדר
מעיקרו ומכילתו סכאן ולהבא דוקא: התיא נמי אישירא מירי דהווא אם אמר הריני נזיר ושפט חבירו ואמר ואני דאמרי' הותר
הראשון והתורו כלום אבל אי אמרת מינו גיזו מכאן ולהבא דוקא את נדר השנה קיים ותי' דהוה מצי למימר כגון ששתתה יין

ורמינהו (6) אידי נזירה ורגלי נזירה לא אמר
כלום ראשי נזירה כבדו נזירה ה"ז נזיר זה
הכלל דבר שהנשמה תלויה בו ה"ז נזיר אמר
רב יהודה דאמר הכי ייעשה פי כפיו מיין
ושערי כשערו מלגזו: הריני נזירה ושמע
בעלה ואמר ואני אינו יכול להפיר: איבעיא
להו (7) בעל מעיקר עקר או דלמא בנזיר גיזו
למאי נפקא מינה לאשה שנדרה בנזיר
ושמעה חבירתה ואמרה ואני ושמע בעלה
של ראשונה והפר לה אי אמרת מעיקר עקר
היהא נמי אישתראי ואי אמרת מינו גיזו אידי
אישתראי חברתה אסורא מאי ת"ש (8) הריני
נזירה ושמע בעלה ואמר ואני אינו יכול
להפיר ואי ס"ד בעל מינו גיזו ליפיר לאשנתו
הוא ליתסר אלא לאו ש"מ בעל מעיקר
עקר לא לעולם מינו גיזו וברין הוא דליפיר
לה והיינו טעמא דלא מצי מיפר כיון דאמר
לה ואני כמאן דאמר קיים ליכי דמי אי
מתשיל אהקמתו מצי מיפר ואי לא לא מצי
מיפר ת"ש (9) האשה שנדרה בנזיר והפירשה
את בהמתה ואח"כ הפר לה בעלה אם
שלו היתה הבהמה תצא ותרעה בעדר ואם
שלה היתה הבהמה התפלת תמות ואי ס"ד
בעל מעיקר עקר תיפוק לחולין אלא לאו
ש"מ בעל מינו גיזו לעולם אימא לך בעל
מעיקר עקר והיינו טעמא כיון (10) דלא צריכה
כפרה הות כחטאת שמתו בעליה (11) וגמרי
דחטאת שמתו בעליה תמות ת"ש (12) האשה
שנדרה בנזיר והיתה שותה יין ומטמאה
למתים הרי זו סופגת את הארבעים היכי
דמי אילימא דלא היפר לה בעל צריכה
למימר אלא פשיטא דהיפר לה בעל ואי ס"ד
בעל מעיקר עקר אמאי סופגת ארבעים אלא
לאו ש"מ בעל מינו גיזו לעולם אימא לך בעל
מעיקר עקר ומושום (13) דקתני היתה לה
בעלה והיא לא ידעה והיתה שותה יין
ומטמאה למתים אינה סופגת את הארבעים
תנא

צעליה דגמירי דלמיתה אולא לפי שאין כפרה למתים. ואפי' דמפירי
כיון דלריכה כפרה על שזיערה ענמה מן היין והשתא לא לריכה
דהיפר לה בעלה (14) מעיקרל היא לה כחטאת שמתו בעליה
דגמירי דלמיתה אולא דלפילו ר"ח הקפר מודה דלא קרבה אפי'
על העצם משום דהויה לה כחטאת שמתו בעליה (15) משום
דבטחלת בהמה גמירין דממות (16) אבל כחטאת העוף לא גמירין
דממות: אלף פשיטא דהיפר לה בעל. וקתני דקופרת את
הארבעים על שהיתה שותה יין ומטמאה למתים קודם שפירט לה:
לעולם אימא לך מעיקר עקר לה בעל. והכא צמאי עסקינן דקופרת
את הארבעים כגון דלא היפר לה. ודקאמרת אי לא היפר לה בעל
צריכה למימר ודאי לא צריכה אלף משום דקתני סיפא כו': אינה
סופגת. דצריכה למימר דס"ד (17) דמספוג כיון דנמכונה לאיסורא:
תנא

לעורר מעיקר עקר. ומיירי שלא היפר דקאמרת צריכה למימר משום סיפא דלצטרין ליה למיתני אינה סופגת תני רישא אגב
ואם תאמר מאי איירא היפר לה ואחר כך היתה שותה לאשמועינן שמתה ונטמאה ואח"כ (שמתה) היפר לה (דלמיתה) סופגת כיון דמיעקר
עקד הו' וי"ל דמשום רבי יהודה נקט הכי דלפילו צהיפר ואח"כ שמתה סופגת מכת מדרות אע"ג דכבר היפר כיון דלאיסורא נתכוונה:
הכי

כדאי' בנדרים שנאלין על ההקם ולא על ההפר. ואי ס"ד מעקר עקר תיפוק ליה דהווי כאילו לא נדרה כלל ומעיקרל הפירשה
בטעות הוא: והיינו טעמא כיון דצריך חפיה כר"א הקפר כדמפרש בסמוך משום דלפקן קריבה הוצרך ליתן טעם יפה להקריב
אבל הכא דלמיתה אולא לא חש להוציא: ואית גרסין כיון דלא צריך כפרה דכבר הפיר לה בעלה הווי כחטאת (שמתו בעליה)
אע"ג דבעל מעיקר קא עקר. מ"מ בשעה שהפירשה היתה צריכה כפרה כלו' היתה מחויבת להביאחה ואע"ג דהיפר לה בעל
ומיעקר קא עקר לא הווי הפירשה בטעות אלא כחטאת שמתו בעליה: ואי ס"ד מיעקר עקר אמאי סופגת מ' אתה אינלא מלמא
למפרע דלא היתה נזירה (מפול 8) אין הכי נמי ור"א הקפר היא הלכך בקל מביעה חטאת העוף ובעלילה מוכרת כיון דאשכחן

(8) מלאך ע"ד י"ה אשע"ל לכו שייך למתי' לעולו ולגמירי' דלקמן ק"ב ד"ב וכו': (9) אול' ז"ל כיון דלם הלם אולא לא קיימא בטו קדשי' (10) ג' שייך לק"ב כ"ב ע"א:

ומינהו כו' זה הכלל כו'. ופה ושעיר לא הווי דבר שהנשמה תלויה
בו דאי גיזו לשעיר וחמיר לניב שפטים לא מיית: אמר רב יהודה
דאמר (18) הכי יעשה פי כפיו מיין. דהואיל דפריש הכי הווי נזיר:
(19) אמרה היינו נזירה ושמע בעלה ואמר ואני שניה נזירין ואינו יכול

להפיר לה. דכיון דאמר (20) ואני גלי
אדעמיא דניחא ליה צמאי דקא נדרה
אידי והשתא מקיים לה: ואי אמרת
מעיקר עקר. בעל את הנדר מעיקרו
אישתכח דצהיפא שמתא דקאמרת
חבירתה ואני דלא חיל עלה נזירות
כלל: ואי אמרת מינו גיזו. דמכאן
ולבא לא חיל עלה נזירות (21) אבל
למפרע הוות נזירה: אידי אישתראי
וכזריפא אסירא. לכי לאמרה ואני
זוהות חבירתה נזירה מעליא: ואי
ס"ד בעל מינו גיזו. את הנדר מנכאן
ולבא צמאי אינו יכול להפיר משום
דקאמר ואני נמלא דהאי דלמר ואני
להכי הוא דקאמר הכי דמתי נזירה
לפי שעה עד ליקבל עליה נזירות
ולגיזיה לנזירות אשמו מנכאן ולבא
ונזירות דדייה תיחול עליה כדמעיקרל
דהא אינו מיפר מנכאן ולמפרע: אלף
לאו שמע מינה. (22) הבעל כי מיפר
לנזירות אשמו מעיקר עקר לה. ומשום
הכי אינו יכול להפיר לה שאם היא
מיפר לה נמלא מיפר את שלו (23) דמיעקר
עקר והיינו טעמא דלמירי יכול להפיר
את שלה משום דצהיפא שמתא דאמר
ואני נמלא ליה דמתי נזירה (24) עד
דחיל עליה נזירות (25) (26) דהא קיים לה
לפי שעה ויהיה שמתא עקדן לה
מצי מיפר משום דבעל מעיקר עקר
לעולם אינו יכול להפיר (27) מנכאן
ולבא צלל מפרע והכא למפרע לא
מצי מיפר דהא קיים לה לפי שעה:
כולא נעולם מינו גיזו. אלף היינו
טעמא דלא מצי מיפר לה דכיון דאמר
לה ואני כמ"ד לה קיים נזירות (28) דמי
והלכך אי מיתשיל (29) אהקמתו אהיה
דקא מקיים לה צריכה מצי מיפר
ואי לא לא מצי מיפר: ואם שלא היפר
הכפרה. ובגון שהקנה לה את
לנזירותה ואמר לה על מנת שאין
לבעולך רשות צה: והיינו טעמא.

דממות דכיון שהפירשה לשם חטאת
מעיקרלה והשתא לא מנצטרכה לכפרה
דהא היפר לה בעלה ועקר את
הנדר מעיקרו הויה לה כחטאת שמתו

הגהות הר"ב

(א) ג' והיינו טעמא כיון
(ב) דלא צריכה כפרה מאימ'
(ג) וי"ז ס"א דצריכה
כפרה: (ד) ש"י ד"ה
אלף לאו וכו' נזירות
דדייה דהא קיים לה:
(ה) ו"ה והיינו טעמא וכו'
שמתו בעלה והא דנקט
בהמה משום דכחטאת:

הגהות מהר"ב

(א) ש"י ד"ה והיינו
טעמא וכו' משום דכחטאת
כחמה גמירין דממות. ג"כ
ע"י לשל דף י"ב ר"ח
ד"ה או שפירמה וכו'
ובשער המנך פ"ד מ"ג
ספתיק הל"ב כ"ב: (ב) מ"ב
ד"ה י"ד נזירה וכו' וה"ה
דמתי' אי לא אמר לז"ל:
(ג) ד"ה אלף וכו' וי"ז בעל
דמי לאחריים. ג"כ ר"ל
לאחריים שאין יוכלו להפיר
לענין. ח"מ: (ד) ד"ה
והיינו טעמא וכו' אג"כ
דהיפר לה לענין אסור
מלת אסור נמקו. וי"ז זה
יש על פי כ"ל צ"ל צ"ל
(ה) ד"ה לעולם מעיקר
עקר וכו' וי"ז למשום ר'
יהודה נקט הכי. ג"כ ע"י
ח"מ.

הגהות התוספות

1. דצ"ע זה הוא הנמשך
הדבור שלפניו ומפיו י"ד
נזירה כן נמקו. וע"י צ"ב
2. ז"ל כחטאת. 3. צ"ל
לענין אסור י"ט.

פ"ה הרא"ש (ובשך)

ונטמאה למתים ואח"כ
הפר לה בעלה דאי מעיקרל
עקר אינה לוקה ואי מינו
גיזו לוקה כדאמרין
בסמוך: ואי ס"ד בעל מינו
גיזו ליפיר לאשנתו והוא
ליפיר שלא נתבטל נזרו
בהפירחה. אי מתשיל
אהקמתו מצי פשיטא
לחכם ויחיי לו מה שקיים
לה ואי יוכל להפיר לה

(א) [מספגת ס"ג]
(ב) [לעיל י"ט. מדרש ס"ח].
(ג) [לעיל כ': (מדרש פ"ג).
(ד) מדרש פ"ג. לקמן כד.
(ה) [מלאך ג' וט"ז]. (ו) [לקמן
כד. מדרש פ"ג. (ז) [מדרש
כ"ב. מדרש פ"ג. (ח) [מדרש
כ"ב. וט"ז]. (ט) [ק"ה. כגן.
מדרש פ"ג. (י) [ק"ה. פירוש
למשנה. (כ) [ברכת ראשון].
(ל) ג"כ דגבס].

נוסחת הר"ב

(א) דאמר יעשה פיו כפיו:
(ב) דאמר איחוראי: (ג) [אלף
כ"י מירה] למא' כצ"י:
(ד) הויה: (ה) בעל הפיר
לנזירות כ"י: (ו) כצ"י מנכאן
כאן ג'יון דמעיקר כ"י:
(ז) מירה לפי שעה: (ח) נזירות
ומיז חל עליה נזירות דהא
כ"י: (ט) [ועולם: (י) מנכאן:
(כ) [לא לעולם מינו גיזו
אלף] למא' כצ"י ומיז:
(ל) היינו טעמא: (מ) מוקדשין
והלכך: (נ) אקמישין:
(ס) מעיקרו: (ז) דס"ד: (ח) פ"ה

הגהות ה"ח

(א) ג' והיינו טעמא כיון
(ב) דלא צריכה כפרה מאימ'
(ג) וי"ז ס"א דצריכה
כפרה: (ד) ש"י ד"ה
אלף לאו וכו' נזירות
דדייה דהא קיים לה:
(ה) ו"ה והיינו טעמא וכו'
שמתו בעלה והא דנקט
בהמה משום דכחטאת:

הגהות מהר"ב

(א) ש"י ד"ה והיינו
טעמא וכו' משום דכחטאת
כחמה גמירין דממות. ג"כ
ע"י לשל דף י"ב ר"ח
ד"ה או שפירמה וכו'
ובשער המנך פ"ד מ"ג
ספתיק הל"ב כ"ב: (ב) מ"ב
ד"ה י"ד נזירה וכו' וה"ה
דמתי' אי לא אמר לז"ל:
(ג) ד"ה אלף וכו' וי"ז בעל
דמי לאחריים. ג"כ ר"ל
לאחריים שאין יוכלו להפיר
לענין. ח"מ: (ד) ד"ה
והיינו טעמא וכו' אג"כ
דהיפר לה לענין אסור
מלת אסור נמקו. וי"ז זה
יש על פי כ"ל צ"ל צ"ל
(ה) ד"ה לעולם מעיקר
עקר וכו' וי"ז למשום ר'
יהודה נקט הכי. ג"כ ע"י
ח"מ.

הגהות התוספות

1. דצ"ע זה הוא הנמשך
הדבור שלפניו ומפיו י"ד
נזירה כן נמקו. וע"י צ"ב
2. ז"ל כחטאת. 3. צ"ל
לענין אסור י"ט.

פ"ה הרא"ש (ובשך)

ונטמאה למתים ואח"כ
הפר לה בעלה דאי מעיקרל
עקר אינה לוקה ואי מינו
גיזו לוקה כדאמרין
בסמוך: ואי ס"ד בעל מינו
גיזו ליפיר לאשנתו והוא
ליפיר שלא נתבטל נזרו
בהפירחה. אי מתשיל
אהקמתו מצי פשיטא
לחכם ויחיי לו מה שקיים
לה ואי יוכל להפיר לה

(א) נדרים פ"ג. ועל י"ג.
(ב) שמואל ב' ע"ג. ועל י"ג.
(ג) נדרים י' תענית י'.
(ד) נדרים י"ג. ועל י"ג.
(ה) נדרים י"ג. ועל י"ג.
(ו) נדרים י"ג. ועל י"ג.
(ז) נדרים י"ג. ועל י"ג.
(ח) נדרים י"ג. ועל י"ג.
(ט) נדרים י"ג. ועל י"ג.

נסוחת הריב"ן

(א) הלא נדרתי נזיר כי:
(ב) לנדרתי: [ג] מתקיים:

הנהגות הבר"ח

(א) נבי' ותפילה אסורה
ר' שמעון אומר אם וכו'
על שבת תמורת שבע
מינה בעל מוצא גזיז מר
ונוטל: (ג) רש"י ד"ה
חיינו נמי עולמ: (א) ד"ה
והא מני דמי אפי"ג
דמיעקר עקר ליה
לנדרות מימי:

הנהגות מהר"ב

רונברוג
ואי תיב"ד ד"ה לא גזיז וכו'
וכי איתא בפי"ק דנדרים
דף י' מן בפי"ק ע"ד
נמקו. וי"ג בפרק במתא
דנדרים דף פ"ג כ"ל י"ג
דמני הש"ס אם כסבי"ג
על קדושת אהרן לעולם א"ן
עקר ליה נזירות ומטלת
קרב דמיית משום דתפלת
עוף לא עב. תפלת
המקדשים שם כיון דקיל
ט"ל האי דעל הספק נמי
באלא איתא נמי לחיי נזירות
והו"ו גי' כותב התוס' כ"ן
איתא לא מייתי נמי עולמ
הוא אם לריב כפרה
ומינני משום דתפלת עוף
מלוג דכחה על הספק וע'
לעיל ד' י' ע"ה בכתב'
ד"ה אחר כד תפלת פירושו
גי' ליהדי הכי ע"כ ג' לון
האחר מייסד: [א] ד"ה ק"ו
והוא וכו' דמני לא ליהדי
היא מומתת והתברר
אסורה ופשיטא כ"ל:
[ג] בא"ד וקשה טובא לא
פירושא חדא דרמי בר חמא
לא פשט ליה. גי' ע"י
הדמיה שפיר להאי
פירושא ההפכה הפוכה.
גי' ר"ל להאי חופשה מר
וטרור דמי דמעיקרא
מתפסי עיני' גי' מ' דמי
וכי' לנחות דלי' לא אית'
במעיקרא אלא בצינא לוח'
דהא איתא עיני' אית'
[א] בא"ד אלא אמרין ואני
מעיקרא כמו שאמרה.

מי שאמר פרק רביעי נזיר

כב.

עין משפט
נר מצוה

יד א מ"י פ"ג מהל'
מדלס הלכו ס"ג סמג
לחון רמז טור ט"ע ט"ז
ס' ללג ספ"ק נא:

תורה אור השלם

1. וְיִשָּׂה חֲבוּן אֶחָד
לְחֻטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה
וּכְפַר עֲלֵיו מֵאֶשֶׁר חָטָא
עַל הַנֶּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת
רִאשׁוֹ בַיּוֹם הַהוּא:
במדבר ו' א

הנהגות התוספות

1. גי' דנדרים לעיל
2. כ"ן הוא ספ"ק דנדרים
3. גי' לא אם אמרה כי
מתומו כו'. 4. גי' אפילו
כי אמרה וכו'. 5. גי' אפילו
ליה נמקו. 6. גי' הלא
דמיית כר וכו' שלמים
למר שנוקין כו'. 7. גי'
למר וריק. 8. גי' לא
גיננא אפסוס.

מוסף רש"י

וכפר עליו. נזיר כתיב,
מאשר חטא על הנפש.
שמתע שחטא נפש אדם
(ב"ב ט"ז). וכו' בארזי נפש
הטא זה. מי הניג נמקל'
חוטא (תענית י"א). אלא
מכפי שציער עצמו מן
הדין. שאין מנוס לנעם
עולמו. כלאמרינן (תרו"ח ט'
א) יקוי' או אכלי האי עולמ'
מי לנו תענית גי'.

פי הרא"ש

הטאת העוף באה על
הספק ת"ש דתניא בהדיא
האשה שנזרה נזיר וכו'
היא מותרת וחברתה
אסורה אלא בעל מינו
גי'. ועפ"י שהוכחנו
מוקד ברייתא דליל
דכיון שאינה מביאה
עולת העוף דמיעקר עקר
הך ברייתא פליגי עליה.
וגיל דאפשר ליישב דלא
פליגי דע"ג דמונו גי'
אינה מביאה עולת העוף
דכתיב והוי' והוי' איתמי
והוי' כשצריך להוי'.
אבל זו שהופר נזרה
אפ"י שנטמאת תחילה
אינה צריכה להביא ר"ש
אוסר אב אברה הר"י
בבב"ק שדחוק ומחוי'.
דכיון שאמרה זה הלשון
דעתה אב ונטמאת נזרה
שגם שלה יהא בטל

סוף נמי רישא פוגת. את הארבעים דלינה לריכה: [א] האשה שנדרה
בנזיר ונטמאת ואח"כ הפר לה בעלה מציאה חטאת העוף. לאפילו
אמרין דתהיה כחטאת שמתו בעליה כיון דבעל מיעקר עקר לה לא
אשכחן בה דחזיל למימה: (א) נמי נמי עולם העוף. והאשם לא פריך
דמייתי נמי אשם דאין אשם בל אלא
במקום שצריך ליכנס בנזירות אחרת
כי היכי דמחיל עליו נזירות כשהיה:
(א) הא מני דמי אפי"ג דמיעקר ליה
נזירות מייתי ליה חטאת העוף: רבי
אליעזר הקפר היא. דלמר דלריך
כפרה על שציער עצמו מן היין: היא
מוסרת ומזיכה אסורה. דבעל
מינו גי'. ומקיים בזרימת ר' שמעון
לומר אם אמה הריני כמותך
דמשמע אם [ג] מתקיים נזירותך עלי
לקיים ואם לאו לא וכוין שהפר לה
בעלה לראשונה שתייה מותרת:
האשה שנדרה בנזיר ושמעה חבירתה ואמר וכו' בעלה של
ראשונה והפר לה היא מותרת וחבירתה אסורה [ב] שמע מינה בעל מינו
גי' רבי שמעון אומר אם אמרה לה הריני כמותך שתייה מותרת
מר

הכי גרפי' ואי פ"ד מינו גי' תייתי עולת העוף. וה"ה לאשם
נמי איבעי לה לאתמי אלא נקט עולת העוף משום דתפלת
העוף ועולת העוף כחד קרא כתיבי: [א] מני ר"א הקפר לה רבי
היא. פירוש לעולם מיעקר עקר ולכן אינה מציאה עולת העוף
וחטאת העוף מייתא משום דאיתא
על הספק והכי איתא [א] בפי"ק
דנדרים (דף ע'): והשמת מקיני דבעל
מיעקר עקר וקשה מאי שאל הכה
מייתי כולה מילתא דר' אלעזר הקפר
ולעיל לא מייתי לה דקאמר לעולם
מיעקר עקר וכיון דלריכה כפרה הוה
[וכו' ע"כ נראה דגרסין] הכי וכיון
ללא לריכה כפרה הוה ליה חטאת
שמתו בעליה הריני כמותך לעולם
[מיעקר] עקר ומ"מ כיון שהקדישה
לא נפקא לחולין וכי היפר לה הוה לה
כחטאת שמתו בעליה אי נמי לגירסת
הספרים נמי ינחה דלעיל לא עדיין
מכל וכל כ"י אלעזר דאין קרב אבל
הכה דקרב מייתי שפיר מילתא דרבי
אלעזר דהוי כותמה מכל וכל:
[א] שמע דתניא בהדיא היא
מותרת וחבירתה אסורה אלא בעל
מינו גי'. וקצת קשה דלעיל פשטי
אלעזר
ד"ה האשה שנדרה בנזיר ושמעה חבירתה ואמר וכו' בעלה של
ראשונה והפר לה היא מותרת וחבירתה אסורה [ב] שמע מינה בעל מינו
גי' רבי שמעון אומר אם אמרה לה הריני כמותך שתייה מותרת
מר

מדמציאה חטאת ולא עולה דמיעקר עקרק ועמה מהדר למיפשט דבעל מינו גי' אין זה שיעור הש"ס וי"ל דהיא אוקימנא ליה כ"י אלעזר
הקפר והך רבנן ומייתי ליה פלוגתא דתנאי היא: דר"ש אומר אם אמרה הריני כמותך שתייה מותרת דמשמע הריני כמותך לכל לריך
ולכשתראה איהי גם אני מותרת ומימה כיון שקיבלה נזירות וחל עליה איך תהיה מותרת דתפלת חבירתה כיון דמינו גי' הא אין נזירות
לחלוקין ואילו אמר הריני מינו גי' הוה נזיר שלישי יום דאין נזירות פחות מל' יום כדמנן בפרק קמח' (ע"ג) ואומר ר"י
דהכי איתא בתוספתא (פ"ג) ולא נכחונמי להיות אלא כמותך שתייה מותרת אם אמרה הכי משום דמשמע ליה לר"ש דהכי דקאמר לה אם סופך
שתייה מותרת לא יחול עלי נזירות כל עיקר ור"ש לא בא פלוגתא על מלתא דת"ק אלא להוסיף עליה וגם ת"ק מודה ליה ואומר מהר"ק
נ"ע דלר"ש אפי' ואני לבד מפרשין למילתא הכי כאלו אמרה בפי' לא [נתכוונת] אלא להיות [כמותך] וכו' ור"ש:
[א] וזמרא בריה דרב מרי אמר דרבי בר חמא דבעי רמי בר חמא הרי עלי' בבשר ובחי שלמים מהו כי מתפסי איתא במיעיקרא
מתפסי' או ר"ב: נדרים (דף י"א): משמע ליה לרמי בר חמא אחר שנוקין [הדמים ואומר ככר זה עלי כבשר וזחי שלמים
וכשר שלמים קודם וריקה אסור באכילה ואחר וריקה מותר באכילה ומיעיעל ליה כי אמר ככר זה עלי כבשר וזחי שלמים אם דעת
הנזיר לומר כמו שהיה כשר וזח שלמים מעיקרא קודם וריקה והככר אסור או שמא דעתו כבשר שלמים השתא אחר וריקה דשרי וגם הככר
יהיה מותר ובשמעמין י' מפרשים דמר וטרור בריה דרב מרי צעי למדמי הפשיטותא שפשט הש"ס מצרייתא דתניא להדיא היא מותרת
וחבירתה אסורה ופשיטין [ג] דנימא מינו גי' והשתא מר וטרור דמי לעולם מעיקר עקר כדאסיקנא מההיא דתפלת חטאת העוף ואינה
מציאה עולת העוף וחבירתה דאסורה היינו משום דמעיקרא מיתפסה נפשה להיות כמותה עד שלא יפר לה בעלה והיא
אסורה וזאתו אסור דעמה לנזיר ולעמוד אפי' יפר לה בעלה ויעקור נדרה למפרע כדאשכחן דרמי בר חמא מציאה ליה הכי אי אמרין
במעיקרא מתפסי [א] וקשה טובא להאי פירושא חדא דרמי בר חמא לא פשטי ל' דמעיקרא קמתפסי ועוד דהתם צעני' דרמי בר חמא
וריקה אינה מתרת הכשר אלא מוריקה ואיך ולא למפרע והתם ודאי אי אמר כמעיקרא מתפסי אסור אבל גבי הפרה דבעל אי מעיקר
קעקר אפי' אם אמרת כמעיקרא מתפסי חבירתה יהי לה להיות מותרת שהרי נזיר כאלו לא חל מעולם ועוד דמאי שאל מפרשין דקמי
כי הותר הראשון והותר נמי כולם משום דהתם עוקר הנזיר מעיקרו [והכא] צענין למימר אפי' אם הבעל עקר הנזיר מעיקרו חבירתה
אסורה [וה] מצנין ליישב דוחק ולומר כי החכם אינו מתיר אלא כפתח וחרטה [ומשו] ליה לנדר טעות מעיקרא והלכך כשהמיר הראשון הוי
כאלו לא היה הנזיר הזה מעולם כלל הלכך הותרו כולם אבל הבעל מיפר לאשתו בלא חרטה ופחה מגזירת הכתוב הלכך אפי' אי מעיקר
קעקר לענין זה חשיב כאלו נשאר עליה נזר קת וחבירתה אסורה ודוחק וע"ק דהשתא מר וטרור צעי למימר אפי' אי צעל מעיקר קעקר
מיתפס חבירתה ולעיל קאמר הש"ס בפשיטותא לנאי נפקא מינה שדירה נזיר ושמעה חבירתה ואמרה ואני אי אמרת מעיקר קא
עקר [א] (איהי) נמי אישתראי נמלא מר וטרור סותר ההיא סוגיא וע"ק דבתר הכי כי דחי מי דמי התם כיון דלמר הרי עלי כבשר וזחי שלמים
וכי' [א] לא איתא הדמיה שפיר להאי פירושא דהפוכה ויש ליישב ולומר דר"ל ומי דמי וכולה מילתיה דמר וטרור היא ולשון נזיר
משונה הוא כלומר אפי' (דהכא) [דהתם] הבעיה אינה פשוטה הכא ודאי יש לנו לומר בפשיטות דמעיקרא קמתפסי (דמי) ודוחק ועוד מה
לנו להביא הבעיה דרמי בר חמא [דל] מהכא הבעיה יש לנו לומר דמעיקרא קמתפסי כדמפרש ואילו יש ליישב דוחק דמשום הכי
הביא הבעיה להודיענו אלא הפוכה דמעיקרא קמתפסי דאי [לפי שמעינן] צעלנא הא בוצרא לא נאמר לה הכא דמעיקרא קמתפסי
וע"ק דלישנא דתניא בהדיא [משמע] הפשיטות קיימא דתניא לעיל (דף כ"ה). נמי תניא בהדיא וקאי ולכן נראה להר"ם לפרש דמר וטרור
לא דחי הפשיטות אלא קיימא דבעל מינו גי' וקאמר היינו דרמי בר חמא כלומר תפשוט מנהך ברייתא צעני' דרמי בר חמא דמי היכי
דלמרין דחבירתה אסורה כי אמרה ואני אלמא מעיקרא מתפסי אפי' דחבירתה יודעת שזאת האשה יכולה לבא לידי היתר ע"י שיפר
בעלה אלא אמרי' ואני כמעיקרא כמו [א] שאמרה אסורה עכשיו איהי גם אני ה"ג נימא כשאמר ככר זה כבשר וזח שלמים דצעי למימר
כקודם וריקה אך קשה דמי דמי דודאי גבי אשה אמרי' דעמה אמעיקרא משום דבשעת איסור חבירתה נזרה ואמרה ואני אבל דרמי בר חמא
הנזיר נזר בשעת היתר אחר וריקת דמיים ואמאי נימא דעמה אמעיקרא ו"ל דסוגיא [דהכא] ס"ל דצעי' דרמי בר חמא נמי איירי בכה"ג
דקאמר הרי ככר זה כבשר וזח שלמים קודם וריקה וזחי פליגי סוגיא דידן אסוגיא דנדרים התם [א] דקאמר הרי עלי כבשר וזחי שלמים
לאחר וריקת דמים. (הגה"ה) דאיכא למימר דלאחר וריקת דמים דהתם בגמרא אינה מלישנא דרמי בר חמא דרמי בר חמא לא אמר
יותר אלא הרי עלי כבשר וזחי שלמים מהו [א] וע"כ מפרש הש"ס לאחר וריקה שמתפסי אחר וריקה ויכול להיות דלפי וריקה שאלה
וכן סובר סוגיא דהכא וכן מפרש בצעיה דלומן קונה בשבח כלי דמפרש לה הש"ס צ"ב המקבל (ב"מ ק"ב). לענין עובר כל מלין ובפרק
הגזול קמא (ב"ק ט"ז). צע"א וכן צ"ב דב"ק (דף י"ט). דיש שינוי לזכרות הש"ס מפרש כמה פנים הבעיה אף נשאלה [א] למלתא צבית המדרש
צבת קדמונים (הגה"ה) ודחי הש"ס דלא תפשוט הא מנהך ברייתא דלא דמי דהתם כיון דלמר הרי עלי כבשר וזחי שלמים אפי' דלאחר
שנוקרו הדמים מני' אכיל ליה בחוק מיקדש קדיש כלומר אכתי אי קדושה צענין דאסור ללכול חוץ לירושלים וה"ה דמני למימר דאית
בה קדושה לענין מומתת הגוף דאסור ללכול צער שלמים בטומאת הגוף וכן חוץ לומנן ומדא מנייהו נקט כלומר התם איתא למימר לא
במעיקרא מתפסי כקודם וריקה או לאחר וריקה לפי שהאדם טועה [א] לימא אחרי שיש כבשר קדושה גם אחר וריקה לענין חוץ שיך
לאתפוסו ביה ולכן איכא לפוקי' אם דעמו אמעיקרא או אחרי' אבל הכא זאת האשה שאמרה ואני יש לנו לומר דודאי ר"ל דעמה אמעיקרא
ליתפס ולאסר כקודם שיפר לה בעלה דאי ס"ד צענינא מתפסי הא הפר לה בעלה פ"י צענינא אחר ההפרה אחר שנטננו והלך לו האיסור
ע"כ י"ל דמעיקרא קמתפסי כקודם שהיפר לה בעלה [א] ואי [בצנינא] לאתפוסו' א"כ אין כאן איסור כלל וצמנה מיטעלי להתפסי אחר
ההפרה אבל דמעיקרא קמתפסי טועה להתפסי גם אחר וריקה לפי שיש קדושה גם כבשר אחר וריקה לענין חוץ וצמנה מיטעלי דפרישית:

אכא

